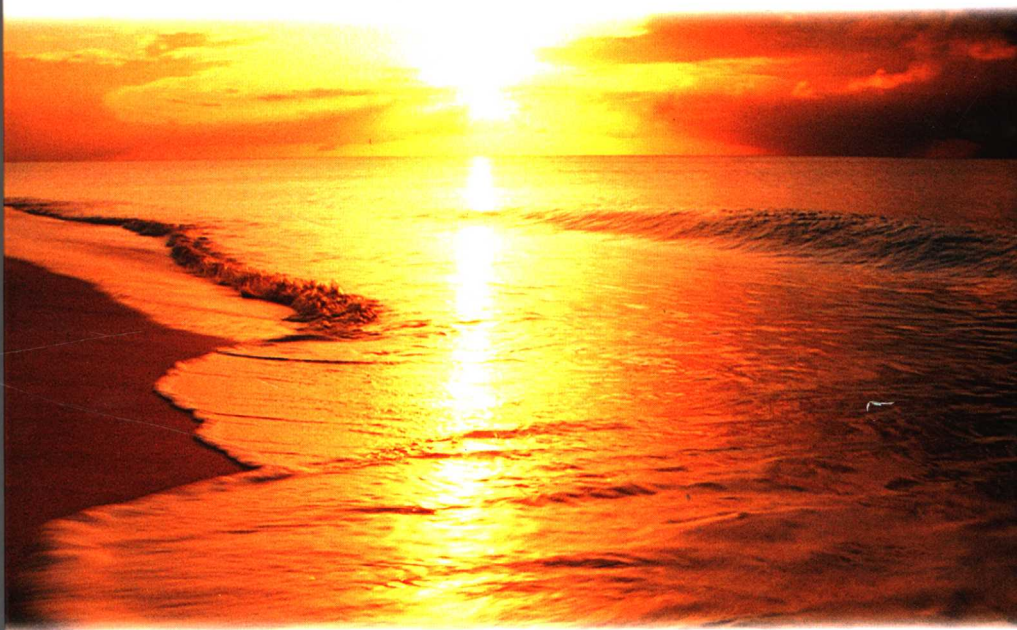

جاستىق جىرى

مۇرالھان وتارباي ۇلى

تەڭىزدەن شىققان كۈن

ۇلتتار باسپاسى

جاستىج جىرى

مۇرالخان وتارباي ۇلى

تەڭىزدەن شىققان كۈن

ۇلتتار باسپاسى

责任编辑：别克
责任校对：加娜尔

图书在版编目(CIP)数据

海上日出/木拉尕汗著. —北京：民族出版社，2006.6
(青春之歌丛书)

ISBN 7-105-07762-X

I. 海... II. 木... III. 诗歌—作品集—中国—当代—哈萨克语(中国少数民族语言) IV. I227
中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 061382 号

民族出版社发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编：100013)

<http://www.e56.com.cn>

民族出版社微机照排 艺辉印刷有限公司印刷
各地新华书店经销

2006 年 6 月第 1 版 2006 年 6 月北京第 1 次印刷

开本：850 毫米×1168 毫米 1/32 印张：7.75

印数：0001—2000 册 定价：12.00 元

该书如有印装质量问题，请与本社发行部联系退换
(哈文室电话：64228006 发行部电话：0991-2854817)
010-64211734

جاۋاپتى رەداكتورى: بەك دوڭكەي ۋلى
جاۋاپتى كوررەكتورى: جانار زەينەل قىزى
كومپيۇتەردە تەرگەن: سانامگۈل زاكاش قىزى

تەڭىزدەن شىققان كۈن

مۇرالخان وتارباي ۋلى

ۋلتتار باسپاسى باستىردى، تاراتادى
شىنخۇا كىتاپ دۇكەندەرىندە ساتىلدى
ۋلتتار باسپاسى كومپيۇتەردە تەردى
يىجۈي باسپا زاۋودىدا باسلىدى
2006 - جىلى ماۋسىم ئېرىنىشى باسپاسى
2006 - جىلى ماۋسىم، بېيجىڭ، 1 - باسلىقى
باعاسى: 12.00 يۋان

كوشىنە بىلەسىپ، قازىرگە دەيىن
تۇرلى باسلىمداردا 250 دىن ارتىق
ولەك، پۈمما، بالادالارنى جاريلاغان.
«ۈكىلى برعاي»، «تارباغاتاي
تاغى»، «قوڭىروبادا قوڭىر اۋەن»
قاتارلى الماناقىتارغا ولەڭدەرى
ەنگىزىلگەن. ول تاس جول
شەبىندەگى جاڭالىقتارغا جارشى
بولىپ، حابار، وچەرك، زەرتتەۋ
ماقالالارنى جازىپ، «شىنجياڭ
گازەتى»، «تارباغاتاي گازەتى»
جاعنان سان مارتە «ۈزىڭ ەرىكتى
تەلىشى» بولىپ سيلانغان. ول قازىر
شىنجياڭ جازۇشلار قوعامىنىڭ، بىلە
قازاق اۋتونوميالى وىلايىتىتىق
جازۇشلار قوعامىنىڭ مۇشەسى،
شىنجياڭ قاتنىاس جۇمىسىشى -
قىزمەتشىلەر اعارتۋىن زەرتتەۋ
قوعامىنىڭ القا مۇشەسى، تارباغاتاي
ايماقىتىق ادەبىيەت-كوركەمەنەرشىلەر
بىرلەستىگىنىڭ جوراسى. شىنجياڭ
قازاق-قىرعىز ادەبىيەتى 5 - كەزەكتى
«دۆلدۆل» سىلىمىنىڭ يەگەرى.

مۇرالخان وتارباي ۇلى 1964-
جىلى 2- اقپاندا تولى اۋدانى مايلى
تاۋىنىڭ تارعىن دەگەن جەرىندە
دۇنيەگە كەلگەن. 1983- جىلى
تارباغاتاي پەداگوگىكا مەكتەپىن
بىتىرىپ، تۇعان جەرىندە مۇئەللىم
بولغان. 1985- جىلى شىلدەدەن
باستاپ، تارباغاتاي ايماقتىق تاس
جول باس ۇچاستىكاسىنىڭ وقۇ-
اعارتۇعا جاۋاپتى كادرى، جاستار وداعى
كومىتەسىنىڭ شۇجىسى، ۇگىت جانە
قورعاۋ بولىمدەرىنىڭ باستىعى؛
دوربىلجىن اۋدانى تاس جول
ۇچاستىكاسىنىڭ ساياسي جەتەكشىسى
قاتارلى مىندەتتەردى وتەگەن. 1997-
جىلدىن قازىرگە دەيىن تارباغاتاي
ايماقتىق تاس جول باس ۇچاستىكا
پارتكومى شۇجىسىنىڭ ورىنباسارى
بولىپ قىزمەت سىتەيدى. شىنجياڭ
داشۋەسىنىڭ ساياسي- نازاريا، حانزۇ
تىلى، زاڭ كاسپتەرىنەن جەكە-
جەكە ارناۋلى كۇرس جانە تولىق
كۇرستارىن بىتىرگەن.

مۇرالخان 1983- جىلى «جاز»
اتتى تابىعات لىرىكاسىمەن پوەزيا

مۇرالخان وتارباي ۇلى

اۆتوردىڭ وتباسى

اقىن تۇس - تۇعاندارىمەن بىرگە

اۆتور شامس قۇمار ۇلىمەن بىرگە

«جاستىق جىرى» اتتى تىزىپەكتى كىتاپتاردىڭ رەداكسىيا القاسى

ياس جوبالاۋشى: ۋالىمجان نۇرعازى ۋالى

رەداكسىيا القاسى (قازاق ۋالىمجاننىڭ قاۋىپ تارتىشى بويىنشا):

امانتاي ۋالىمجان ۋالى، امانتاي ساعات ۋالى، اقان كارىمىن ۋالى،

اكىبار ۋالىمجان ۋالى، ۋالىمجان نۇرعازى ۋالى، بالاپان راباتوۋ،

باقىتبەك توقتاسىن ۋالى، بەك دوكىي ۋالى، بولات قازەز ۋالى،

ەلۋباي ۋالىمجان ۋالى، ماقسات نۇرعازىن، مۇناي ۋالىمجان ۋالى،

قاپاس اسىيىن ۋالى، تاپەي قايسقان ۋالى، تولىۋباي دوشقى ۋالى

《青春之歌》系列丛书编委会

总策划: 阿里木江·努尔哈孜

编委: 阿曼太·阿布得汗

阿曼泰·沙哈提

阿汗·卡尔满

艾克拜尔·米吉提

阿里木江·努尔哈孜

巴拉番·热巴托夫

巴克特拜克·吐哈塔西

别克·杜凯

波拉提·哈孜叶孜

叶鲁拜·阿布里哈斯木

马合萨提·努尔哈孜音

木耐·阿布力拜

哈帕斯·艾塞因

塔帕依·哈依斯汗

托列吾拜·多西合

باسپادان

باسپامىزدىڭ قازاق رەداكسىياسى جىر دوداسىندا سىنالىپ جۇرگەن جاستاردىڭ ءبىر لەگىنىڭ شىعارمالارىن جەكە-جەكە كىتاپ ەتىپ «جاستىق جىرى» دەگەن جالپى اتپەن باسپادان شىعارىپ وتىر. بۇل دا بولسا باسپامىزدىڭ جازارمان قاۋىمنىڭ حال-قادىرىن، كوكەيتەستى ارمانىن ەسكەرگەندىگى، تاقىرىپ اياسىنىڭ كەڭدىگىن بىلىدىرسە كەرەك. جۇڭگو قازاق پوەزىياسى وتكەن عاسىردىڭ ەلۋىشى جانە سەكسەنشى جىلدارىندا ەكى دۇركىن ءدۇر ەتىپ كوكىتەپ، پوەزىيا شالغىنىن جاپقالتىپ، ءوزىنىڭ ولەڭ سۋىر وقىرماندارىن نىزگى نىزدەنىس، تىڭ سەرىپىلىس، ەستە تىكالىق ەركىندىگىمەن باۋراغان ەدى. بۇرىندارى جاس اتانىپ، بۇگىندەرى جەر ورتاعا قاراي قادام قويغان ءبىر شوغىر اۆتورلار انە سول سەكسەنشى جىلداردىڭ باسى مەن ورتاسىنان باستاپ قالام ۇستاعاندار. ولار وزىندىك دارا داۋىس، دارقان ويمەن، كۈنە سوقپاقتى شىيرلاماي جاڭاشا ايتا بىلۋىمەن، قۇبىلىستى قالپىن قۇراتپاي كوشىرۋ سۇردەگىنە ءوز تاراپىنان تۇرەن سالۋىمەن ەركەشلەنىپ، 21- عاسىرداعى قازاق پوەزىياسىنىڭ بەتكە ۇستار تۇلعالارىنا اينالدى.

اتىن اتاپ، ءتۇسىن تۇستەمەسەك تە، ولاردىڭ ەسىمى جۇرت جۇرەگىندە جاتتالا باستادى. اسىرەسە، ولەڭ سۋىر، ونەر سۋىر قاۋىم مەن پوەزىيانىڭ شىنايى جاناشىرلارى وسىناۋ نارىقتىق ءداۋىردىڭ دارگەيمىنە قاراماستان جاڭغاعى اڭقىلداق اقىندارىنا نىزەت ءبىلىدىرىپ، ولاردىڭ تۇنىدىلارىن نىزدەپ وقىتىن بولدى.

دەمەك، جاقسى جازىلعان ولەڭ، قۇاتتى پوەزىيا قاشان دا ادامداردىڭ

رۇخانىي الەمنىڭ ساۋلە تۇسىرىپ، شۇغىن شاشىپ، ومىرگە ويلى كوزىن قاراۋغا، سۇلۇلىققا ۇمىتلۇغا دانەكەر بولاتىنى راس.

وركەنىيەت كوشى ۇدىرە العا تارتقان سايىن ونىڭ جاساۋ-جابدېى دا تۇرلەنىپ،تۇلەپ،*داۋىر تىنىسىمەن سايكەسۋگە بەت الاتىندىعى شىندىق.ولەڭ وركەنى دە قۇنارلى توپىراقتان كوكتەپ، ودان ارى بۇتاقىتاپ،جاپىراق جايىپ، سالقىن ساياسىن سانالى قاۋىمعا باعىشتاۋدى،سونىڭ ناتىجەسىندە انا *تىلدىڭ كوركەم كوكجىيەگىن بايىتىپ، ۇرپاقتاردى ۇلاعاتقا، مۇراتقا، مۇراعاتقا جۇمىلدىرۋدى ماقسات ەتەدى. ول استە ەرىككەننىڭ ەرمەگى،شولەگەننىڭ شولمەگى بولماۋى *تىس.

جاستار پەيزاسىنىڭ جارقىن بولاشاعى الدا. ”تۋادى، تۋادى *الى نامىز اقىن“ دەپ مۇقاعالى ايتقانداي، العى بولاشاققا قول ارتىپ،بۇگىنىمىزدى باعالاپ، كەشەگىندەن عىبرات الساق، وزەكجاردى ولەڭ جولدارىنىڭ ولمەس عۇمىرىنا قاراي بەت تۈزەۋى *سوزىسىز. *وز كەزەگىندە قولدارىڭىزعا تيگەن وسىناۋ»«جاستىق جىرى» اتتى نىزبەكتى كىتاپتار ايتقان *سوزىمىزدىڭ ايعاعى بولارىنا سەنەمىز.

ۇلتتار باسپاسى
2006- جىل مامىر

مازمۇنى

سەنئەت جىمىرى

- 1 ماز بولما
- 2 مۇمىر ماعان
- 3 سالت - سانا
- 4 قارا سىرما
- 5 ئاق التىن
- 6 مەنىڭ ئۇلىم
- 8 ساۋىر
- 9 سىرلاسايق
- 10 وتەرمىن جەڭىپ
- 12 تاعدىردىڭ مانى
- 14 ئاۋرىزداغى سوز
- 15 اكە، سەن جازىلاسىڭ
- 17 اقىن
- 18 جان اعا
- 19 اق اجە
- 20 بۇلتتار
- 21 ئانغا شاپاعات
- 23 تىڭسىزدى بىزدەيمىن ئىگىزداردان
- 24 كۆش يەسى - ۇلانغا

25	قۇتتى بولسىن
32	يىالىقتىڭ ولشەمى
33	انئىراق دەرەدىم
34	مەنى *وزى پارتىياعا وتكىزگەن
36	وتىزدىڭ بەسىندەمىن
37	مەنىڭ رۇھى ەرتەڭم
39	قاراعاي باستاۋ جىلاپ تۇر
40	ساعىنىپ قالىپىز - اۋ
42	مەن جۈنىندە قالاي باعالڭ
43	سەنىم جىرى
44	مەنىڭ بىيىك كۈسەگەم
45	كەنەرلەر
47	جەتپىستەگى اپاما
49	دومبىرا - سانام
51	ەسەنسڭ بە، ساۋىر تاۋ
52	ساۋىر تاۋىم - باقى تاۋىم
54	تەكپىسۋ
56	ساۋىرداعى *ان
57	قوسكول
58	عاجاپتىن قاراشى
59	مەن نىزدەيمىن سۇلۇلىقتى
60	قوبىق وزەنى
61	ساناۋلى دوس
62	ساقتا ولاردى سۇغىڭنان
64	ويىق
66	تاغى دا نىمە
69	باقىتتى وزگە تابا الماسىڭ
70	جان اعا، باتاغدى بەر

72	اعا، ساعان بارام
73	سىزدەر امان بولىڭىزدار
74	قارىنداسىم — باقىتىنۇر
76	جەتىم دە ءوز تۇسىڭىز
78	وبلىسىم ەلۋدە
80	تاس جولىشلار جىرى
81	اسەمقانعا
82	شامشىنىڭ شاكىرتىنە
84	توي قۇتتى بولسىن
87	جەڭشەمە
89	تويىڭ تويىعا ۇلاسىن
92	اق شاشتى بار دانالىق
93	بىيىك شىڭدار
95	مىقتى سەنىڭ ەسىمىڭ
96	باسباي اتا قابىرىندا
97	قارتتارىم — اي
98	باقىتتىڭ ءمانى
99	نە عىلايىن ايامىڭا جەل توقسان
100	جادىراپ قالايىقىشى
101	تۇعان جەر
102	شىر جۇقپاي
103	قاراعاندى قوجەكە
105	شەيىن اكەل، جۇسانان
106	جۈرەكتەر قۇپ الاسىڭ
108	تابيعاتقا ۇقسايمىن

بۇراڭ بەل

- 110 مەنى كۈتىپ تۇرىپىڭ
- 111 سەن اتتاندېڭ
- 112 قايدا جانىم
- 113 مەن سەنەن المستاسام
- 114 سولعان گۈل
- 115 سان جۈرەكتىڭ قۇسا - دەرتى
- 116 الاتاۋ ساعاسىندا
- 117 نەگە - نەگە
- 118 قايدا كەتىپ باراسىڭ
- 120 سۇلۇلىق قۇدىرەتى
- 121 كەلىشى، جانىم
- 122 كۈبەيسە ەكەن سىرعالى قىز
- 123 كەزىكپەگەن ون جىل
- 125 سەنى بزدەيمىن
- 126 سەنى بزدەگىم كەپ تۇرادى
- 127 ۋىتىلماس بەينە
- 128 ەسكە الۋدىڭ ازابى
- 129 باقىتىم ەبىر ساعان بايلانغان
- 130 قۇتتى ورنىنا قوندىردىق
- 131 بۇراڭ بەل
- 132 جاڭا جىل كەشىندە
- 134 عاشىقتار مەرەكەسىندە

بالام مەنىڭ تۇنجىم

- 135 سەن ۋە مېنىڭ كەلگەن كۈن
136 بالام مەنىڭ جارىم جاستا
137 بالا ساعىنىشى
139 سەن - بولاشاق يەسى
140 بىلىدۇڭ بە سەن ، قۇلىنىم
142 بېشى قىزىم - سەگىزدەسىڭ
144 سەن ۋەن جاسقا شىقتىڭ ؟
145 تىلەيسەن قۇلىنىما
146 سەنىڭ العاش مۇشەلىڭ
148 جىيەنىمە
149 بىزدىڭ ۋىگە شولپان كەلدى
150 اتىڭ ايبات قويىلعان
151 ەلامانغا

سايار سازدارى

- 154 كوك تەڭىزگە تىنىشتىق بەر
156 كىز ۋى
157 جاۋىندا
158 تەڭىزدەن شىققان كۈن
159 شاعالا
160 تاۋ قالاسىنا
161 بىيجىڭ

163	جياڭنان تۇرالى جىر
164	فۇجوۋداغى ئان
165	ۋلىڭگىر
166	تاستى
167	اشماننىڭ اۋىلىنىدا
169	شەخس شولپانى مۇناراسىنا
170	سۇ جوۋدان كەتىپ بارامىن
171	تايخۇ كولى
172	نانجىڭدەگى وي
174	چىڭخاي كولى
175	دام ايداسا قالمايسىڭ
177	سىنگاپور
179	سالەم، سالەم مالايزيا ارالى
181	پاتشا ورداسىنىدا
182	تايلاند
183	شومىلايىن تەڭىزدىڭ تۇنىنىدا

بوتالار بوزداغاندا

185	مەنىڭ تارەمىن مەكەنىم (لىرىكالىق پوئەما)
202	قاناس كولىم (لىرىكالىق پوئەما)
217	زۇمىت (پوئەما)
226	كوپىر ۋستىنىدەگى سەرت (بالادا)
230	بوتالار بوزداغاندا (بالادا)
235	تابا نان (بالادا)